

รายงานสรุปการติดตามเยี่ยมเสริมพลัง โครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย “สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ในชุมชน”

1. สรุปการติดตามโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย “สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ในชุมชน” จังหวัดกำแพงเพชร

สำนักทันตสาธารณสุข และ Cluster กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย กรมอนามัยได้แก่ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ได้ติดตามการดำเนินงานโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ในชุมชน จังหวัดกำแพงเพชร พื้นที่เข้าร่วมโครงการได้แก่ พื้นที่อำเภอลานกระบือ 2 ตำบล คือตำบลหนองหลวง และตำบลช่องลม ออกติดตามการเดินทาง ในวันที่ 23- 24 กุมภาพันธ์ 2560 วัตถุประสงค์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงาน ในพื้นที่ และส่งเสริมพลังการดำเนินการให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาพดี พื้นที่ได้เสนอผลการดำเนินงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและเยี่ยมเสริมพลังการดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการดูแลเด็กปฐมวัยที่บ้าน

วันแรกตำบลหนองหลวง ได้นำเสนอการดำเนินงานมีผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ สสจ/สสอ/CUP/รพสต.และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายก อบต.หนองหลวง/ปลัดอบต/ครู ผู้ดูแลเด็ก / อสม.และผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย จำนวน 30 คน กระบวนดำเนินงานตำบลหนองหลวง ได้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานส่งเสริมเด็กปฐมวัยในพื้นที่ ตามตัวชี้วัดระดับจังหวัด อำเภอคือเด็ก 0-5 ปี มีพัฒนาการตามวัย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 85 สูงดีสมส่วน โดยส่วนสูงเฉลี่ยที่ อายุ 5 ปี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 51 และเด็กอายุ 12 ปี มีพื้นที่ไม่ผุ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 52 ซึ่งการดำเนินได้ 1)จัดทำแผนบูรณาการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย 2)บูรณาการดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่ายตำบลหนองหลวง ได้แก่ อบต. ผู้นำชุมชน ครู พระ กรรมการโรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อสม. ชมรมผู้สูงอายุและหน่วยงานสาธารณสุข 3)จัดกิจกรรมดำเนินการได้แก่ 1)การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย :DSPM 2)เด็ก 0-5ปีสูงดีสมส่วน โดยดำเนินการในเรื่องนมแม่และเฝ้าระวังน้ำหนัก/ส่วนสูงให้เป็นไปตามมาตรฐาน 3)ดูแลสุขภาพช่องปากฟันเด็ก 0-5 ปี โดยมีการตรวจช่องปากเด็ก ทาฟลูออไรด์ ให้ทันตสุขศึกษาส่วนผู้ปกครองทำความสะอาดช่องปากเด็ก และติดตามเยี่ยมบ้านเด็กที่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก

ผลการดำเนินงานเด็กอายุ 0-5 ปี มีการพัฒนาสมวัย ร้อยละ 100 สูงดี สมส่วนร้อยละ 48.47 เด็กอายุ 12 ปี ฟันไม่ผุ (Cavity free) ร้อยละ 98.53 และ จากการดำเนินงาน ส่งผลทำให้เกิดความสำเร็จของงานตามตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และได้รับรางวัลในระดับต่างๆของประเทศด้วยความสำเร็จที่

1.รางวัลชนะเลิศ (GRAND PRIZE) LION ORAL HEALTH AWARD 2016

2.โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร (ตัวแทนเขต 3 เข้าประกวดระดับประเทศ) ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองหลวง ตำบลหนองหลวง

3.ศูนย์เด็กเล็กผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพ กระทรวงสาธารณสุข”

วันที่ 2 ตำบลช่องลม ได้นำเสนอการดำเนินการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย มีผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลประกอบด้วย สสจ./สสอ./รพสต.และเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกเทศมนตรี นักวิชาการศึกษา ผอ.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ครูผู้ดูแลเด็ก อสม และผู้ปกครองเด็ก จำนวน ประมาณ 20 คน กระบวนการดำเนินงานได้เป้าหมายการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย ได้แก่ 1)ให้ทันตสุขศึกษาแก่ผู้ปกครองเด็ก อายุ 0-6 ปี 2)พัฒนาศักยภาพผู้ปกครองเรื่องการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) 3) ให้ความรู้อนามัยแม่และเด็กแก่หญิงตั้งครรภ์ ผลการดำเนินงานเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 59.1 เด็กอายุ 3 ปีปราศจากฟันผุ (Caries free) ร้อยละ 61.7เด็กปฐมวัยได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการร้อยละ 23.7นอกจากนี้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการดูแล มุ่งที่ให้เกิดพัฒนาความพร้อม ทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย อารมณ์ –จิตใจ สังคมและสติปัญญา รู้รักธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมแสดงออกอย่างไทย ใช้ชีวิตพอเพียง เรียนรู้อย่างมีความสุขอัตลักษณ์: ยิ้มง่าย ไหว้สวย รู้จักออม และยก ระดับการศึกษาให้ได้มาตรฐานและผ่านเกณฑ์ การประเมินรับรองจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ 1)ผ่านเกณฑ์ประเมินให้เป็นศูนย์คุณภาพ จากกรมอนามัย 2) ผ่านเกณฑ์ประเมินจัดการศึกษาจากกรมส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น 3)ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา (เล่มคู่) 4)การประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กแห่งชาติ ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินการบูรณาการ คือ ภาคตำบล/กองทุนหลักประกันสุขภาพภาคตำบลสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรมีความสุขในการดำเนินการแต่มีปัญหาอุปสรรคอยู่บ้างคือ การติดตามเด็กปฐมวัย ติดตามบางส่วนต้องติดตามผู้ปกครองไปทำงานนอกพื้นที่ทำให้ติดตามยาก

สรุป/เสนอแนะ

3)การดำเนินการด้านสุขภาพ ทั้ง 3 ด้าน ของเครือข่ายตั้งแต่ระดับ จังหวัด อำเภอ ตำบล มีแผนการดำเนินการในแต่ละด้านแต่ยังไม่ได้บูรณาการรวมกันตามแผนที่กำหนดไว้

4)การมีส่วนร่วมในการทำงานของแต่ละภาคีเครือข่ายควรทำ MOU จะทำให้แผนการบูรณาการดำเนินการประสบความสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ

5)ควรจัดทำข้อมูลให้เป็นระบบจะได้ทราบผลการดำเนินการในแต่ละส่วนได้ชัดเจนเพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานต่อยอดต่อไป

1.พื้นที่ที่มีความพร้อมที่จะดำเนินงานเนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเต็มที่

2.จัดทำงานและภาคีเครือข่ายที่พร้อมให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน

2. การติดตามโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย “สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ในชุมชน” จังหวัดอ่างทอง

สำนักทันตสาธารณสุข และ CLUSTER กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย กรมอนามัย (กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ) ติดตามการดำเนินงานโครงการบูรณาการ งานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยสูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยในชุมชน จังหวัดอ่างทอง พื้นที่เข้าร่วมโครงการได้แก่ พื้นที่อำเภอวิเศษไชยชาญ 2ตำบล ได้แก่ ตำบลไผ่ดำพัฒนา และตำบลหัวตะพาน ในวันที่ 14-15 มีนาคม 2560

ผลการดำเนินงาน

โรงพยาบาลวิเศษไชยชาญได้นำเสนอ การดำเนินงานบูรณาการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในชุมชน ผู้ให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประกอบด้วยระดับ สสจ/ รพ/จท.ที่เกี่ยวข้องใน 3 ด้านประมาณ 15 คน โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลให้นโยบายและการสนับสนุนการดำเนินงานดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัยในพื้นที่และนอกพื้นที่ในส่วนการดำเนินงานบูรณาการของพื้นที่อำเภอวิเศษไชยชาญมีกระบวนการดำเนินการบูรณาการ ตั้งแต่สสจ./รพช./รพสต./และท้องถิ่น โดยในระดับรพช มีความเข้มแข็งเป็นแกนหลักในการดำเนินการทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านพัฒนาด้านสุขภาพช่องปากและด้านโภชนาการแพทย์โดยโรงพยาบาลมีความสามารถในการดำเนินการเรื่องการดูแลพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพโดยมีการตรวจคัดกรองเด็ก 100%ในรายที่พบล่าช้าได้รับการกระตุ้นอย่างต่อเนื่องและมีกิจกรรมและมีกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่นในเชิงบูรณาการเช่น กสณ กระทรวงพัฒนาสังคมในส่วนของการดูแลสุขภาพช่องปากมีระบบการดูแลใน ANC/WCC ในรพ / รพสตและการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การดำเนินงานในพื้นที่ตำบลหัวตะพาน รพสตได้นำเสนอกระบวนการดำเนินการผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย/หัวหน้ากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ สสจ/ รพช/รพสตและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้แก่นายกอบตหัวตะพาน/ปลัดอบต/ครูผู้ดูแลเด็ก อสม ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยจำนวนประมาณ 20 คน กระบวนการดำเนินงานได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการและจัดทำแผนงาน/กิจกรรมการดำเนินงาน ทั้ง 3 ด้านคือ 1) ตรวจคัดกรองพัฒนาการกรณีสงสัย ล่าช้า แจ้งผู้ปกครอง/ครูผู้ดูแลเด็ก/อปท.และ ให้คำแนะนำเพื่อส่งเสริมพัฒนาการหรือส่งต่อ 2) ตรวจสอบสุขภาพช่องปากทันตสุขศึกษาให้บริการส่งเสริมป้องกันโดยตรวจหาฟลูออไรด์วานิชและบริการรักษา 3)การชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงเด็กในศูนย์พัฒนาเด็ก สำหรับการดูแลเด็กที่บ้านได้มีการออกเยี่ยมบ้านโดยทีมของรพสต. สอนผู้ปกครองให้ตรวจคัดกรองพัฒนาการสอนการ แปรงฟันให้เด็ก และกราฟโภชนาการเป็นต้น ตำบลนี้เป็นตำบลที่ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลสุขภาพทุกกลุ่มวัยและเด่นมากในเรื่องผู้สูงอายุ (long term Care)ในส่วนการดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ดำเนินการ 1)อบรมครูผู้ดูแลเด็ก 3 เรื่อง คือ พัฒนาการ/โภชนาการ/การดูแลสุขภาพช่องปาก

2.ตรวจคัดกรอง พัฒนาการกรร่อยพัฒนาการล่าช้า แจ้งผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็กและอปทเพื่อร่วมกัน
แก้ไข 3)ซ่งน้ำหนักร วัดส่วนสูง โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 4)จัดตั้งทีมบุคลากรเฉพาะกิจแก้ปัญหารายบุคคล 5)
จัดทำโครงการ เด็กน้อยวัยใส ชูใจโภชนาการ

- เน้นเรื่องโภชนาการ
- สร้างนโยบายสาธารณะ
- มีมาตรการทางสังคม
- มีกิจกรรมโภชนาการ

การดำเนินส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไผ่ดำพัฒนา รพสต ได้นำเสนอกระบวนการดำเนิน
ส่งเสริมสุขภาพเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะดำเนินการตามเกณฑ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพของกรมอนามัย
โดยกิจกรรมการดำเนินงานบูรณาการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย สมติสมส่วน ฟันไม่ผุพัฒนาการสมวัย
ประกอบด้วย

- จัดทำโครงการเยี่ยมเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน 1 วัน/สัปดาห์

1)ด้านโภชนาการให้ความรู้เด็ก เรื่องการกินผัก /กิจกรรมเลือกขนม (ขนมกรุบกรอบ) /สนับสนุนให้
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำเมนูอาหาร 2)ด้านทันตสุขภาพตรวจฟัน/ หาฟลูออไรด์วานิช/สอน
ผู้ปกครองประกอบแปรงฟันแบบ Handon /ให้บริการทันตกรรม 3)ด้านพัฒนาการ

1.อบรมครูผู้ดูแลเด็ก ในการตรวจพัฒนาการเด็ก ถ้าสงสัยล่าช้าแจ้งผู้ปกครองให้กระตุ้น 1 เดือนและ
ส่งต่อ 4) ด้านการเจริญเติบโตมีการซ่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงถ้า เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี จะดำเนินการที่บ้านโดย
ผู้ปกครองทำกราฟการเจริญเติบโต สำหรับครูผู้ดูแลเด็ก ได้ดำเนินการส่งเสริมสุขภาพเด็กตามเกณฑ์ศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพของกรมอนามัย

ข้อเสนอแนะ

1.การดำเนินการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยสูงติสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย มีแผนการ
ดำเนินงานในแต่ละด้านแต่ยังไม่ได้บูรณาการตามแผนที่กำหนดไว้

2.การดำเนินการด้านพัฒนาการดำเนินการให้ดีมาก ควรมีการสืบทอดให้ดำเนินการให้ต่อเนื่องแม้แต่
บุคลากรจะย้ายไป

3.เครือข่ายเข้มแข็ง และได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ควรมึกลวิธีดำเนินงานบูรณาการ
ใน 3 ด้านให้ชัดเจนและให้ผู้ปกครองมีความรู้และมีส่วนร่วมที่จะดูแลสุขภาพเด็กเล็กปฐมวัยที่บ้าน เช่น การ
กินอาหารตามวัย การกินนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน การแปรงฟันให้เด็กการตรวจพัฒนาการเด็ก เป็นต้น

3. การติดตามโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย “สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ในชุมชน” จังหวัดสุพรรณบุรี

สำนักทันตสาธารณสุข และ Cluster กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย (สำนักโภชนาการ) ออกติดตามการดำเนินงานโครงการบูรณาการ ส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในชุมชน สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ในพื้นที่ตำบลกระเสี้ยว และตำบลหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบลกระเสี้ยว

ผอ.รพ.สต.ตำบลกระเสี้ยว นำเสนอข้อมูลการดำเนินงาน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ทันตแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น นายกอบต. รองปลัด อบต. ครูผู้ดูแลเด็ก อสม. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และนักศึกษาทันตแพทย์ นายก อบต.ได้ให้นโยบาย สนับสนุนการดำเนินงานด้านสุขภาพทุกกลุ่มวัย และประสานงานกับ รพ.สต. ในการดำเนินงานบูรณาการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย โดยกำหนดเป้าหมายเป็น “ตำบลเด็กปฐมวัยรูปร่างสูงสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย 3D” คือโภชนาการดี ฟันดี พัฒนาการดี โดยดูแลเด็กที่บ้าน (ครอบครัว) และในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กระบวนการดำเนินการ ประกอบด้วย แต่งตั้งคณะทำงานระดับตำบล

ประกวดนโยบายเด็ก 0-5 ปี สูงดี สมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย

รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลให้ ศพต. และหมู่บ้าน จัดทำคู่มือเลี้ยงลูกเก่ง ฉลาด ด้วย 3 ดี (หุ่นดี พัฒนาการดี ฟันดี) จัดอบรมครูผู้ดูแลเด็ก /อสม.เชี่ยวชาญ เด็ก 3 ดี และจัดทำแผนคน กิจกรรมการมีส่วนร่วม

ผลการดำเนินงาน

จัดประชุมร่วมกันและกำหนดกติกาชุมชน มุ่งเน้นส่วนนโยบายชุมชน ตำบล 3 ดี (เน้นกิจกรรม กิน กอด นอน เล่น เล่า ฝ้าดูฟัน) ดำเนินการดังนี้ 1)จัดอบรมความรู้เรื่องโภชนาการ สุขภาพช่องปากให้กับผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็ก 2)สาธิตและตรวจประเมินโภชนาการและการเจริญเติบโต การตรวจประเมินพัฒนาการ ฝึกการตรวจฟัน และสอนการแปรงฟัน 3)รณรงค์ให้ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กปฐมวัย 4)ติดตามการดำเนินงาน

จากข้อมูลโภชนาการ เด็กใน ศพต.สูงระดับดี และรูปร่างสมส่วน ร้อยละ 64 (เกณฑ์ร้อยละ70) พัฒนาการสมวัย ร้อยละ 77.59 (เกณฑ์ร้อยละ80) ฟันผุ ร้อยละ 67.33(เกณฑ์ฟันผุไม่เกินร้อยละ 50) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูล 3 ดี พบว่าเด็กปฐมวัยดีทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 17.82 มีปัญหา 1-2 ด้าน ร้อยละ 77.23 มีปัญหาทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 4.95

ปัญหาอุปสรรคที่พบคือ พ่อแม่ ไม่ได้เลี้ยงลูกเอง เลี้ยงโดยปู่ย่าตายาย ทำให้ไม่ได้คุณภาพเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการติดตามงาน

1)มีข้อมูลทั้ง 3 ด้านดีมาก และควรมีข้อมูลการเลี้ยงดูเด็กของปู่ย่า ตายาย ว่ามีมากเพียงใด เพื่อจะได้หาวิธีส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย ให้มีสุขภาพดีแบบองค์รวม

2)มีแผนการดำเนินงานบูรณาการอย่างชัดเจน ขอให้ นำแผนสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

3)รณรงค์สร้างแรงจูงใจให้พ่อแม่ผู้ปกครองดูแลเด็กที่บ้าน เช่น กินนมจืด การนอน การออกกำลังกาย (สไลแกน กิน กอด นอน เล่น เล่า ฝ้าดูฟัน)

4) มีการติดตามงานและรวบรวมข้อมูลเป็นระยะๆ และคืนข้อมูล

ตำบลหนองสะเดา

จากการนำเสนอของพื้นที่ ข้อมูลการดำเนินงานคล้ายๆกัน กับตำบลกระเสียว ซึ่งนายก อบต.ได้ ให้นโยบายและให้ความสำคัญ ในการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัย มีกระบวนการแต่งตั้งคณะกรรมการ และชุมชนมีการประชุมร่วมกัน กำหนดนโยบาย ตั้งเป็นกติกาตำบล คือ 1)หญิงตั้งครรภ์ทุกคนมาฝากครรภ์ครั้งแรกก่อน 12 สัปดาห์ และฝากครรภ์ตามเกณฑ์ 2) หญิงหลังคลอดทุกคนเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อย่างเดียว 6 เดือน 3) ครอบครัวที่มีเด็ก 0-5 ปี มีกิจกรรม “กิน กอด นอน เล่น เล่า ฝ้าดูฟัน” 4)ชุมชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ภาวะโภชนาการ พัฒนาการ และสุขภาพช่องปาก ในเด็ก 0-5 ปี 5)ศพด.ปลอดขวดนม ลูกอม น้ำอัดลม ขนมกรุบกรอบ และ 6) ผู้เลี้ยงดูเด็กแปรงฟันให้เด็ก 3 ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และก่อนนอน

ผลการดำเนินงาน

หญิงตั้งครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์ และฝากครรภ์ครบ 5 ครั้งตามเกณฑ์ ร้อยละ 100 แม่หลังคลอดทุกคน เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อย่างเดียว 6 เดือน ร้อยละ 66.7 ชุมชนมีการเฝ้าระวังโภชนาการ พัฒนาการ และสุขภาพช่องปาก ในเด็ก 0-5 ปี ร้อยละ 82.9 พัฒนาการสมวัยร้อยละ 75.0

ข้อเสนอแนะ

- 1)จัดทำแผนงานบูรณาการกิจกรรมสู่การปฏิบัติร่วมกับภาคีเครือข่าย
- 2)ควรรณรงค์สร้างแรงจูงใจในการดูแลสุขภาพเด็ก ที่บ้าน
- 3)พัฒนาศักยภาพ/ให้ความรู้ผู้ดูแล/อสม./ผู้ปกครอง ในการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัย ทั้ง 3 ด้าน โภชนาการ พัฒนาการ และสุขภาพช่องปาก
- 4)ติดตามการดำเนินงาน และวิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพเด็กแบบองค์รวม และคืนข้อมูลให้ชุมชน

4. การติดตามโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย “สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ในชุมชน” จังหวัดเชียงใหม่

สำนักทันตสาธารณสุข และ CLUSTER กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย กรมอนามัย ได้แก่สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติและ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ได้ออกติดตามการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในชุมชน สูงดีฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยในพื้นที่ ตำบลหนองควายและตำบลหนองตองพัฒนา อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 23-24 มีนาคม 2560 วันแรกตำบลหนองควายนำเสนอการดำเนินการ โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุข ศูนย์อนามัย ที่ 1 เชียงใหม่ โรงพยาบาล ชุมชน รพ.สต.และท้องถิ่นได้แก่นายกเทศมนตรี รองปลัดเทศบาล นักวิชาการศึกษาและครูผู้ดูแลเด็กผลการดำเนินการระดับจังหวัดมีการดำเนินงานทุกกลุ่มวัยและบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับจังหวัดอำเภอ ตำบลท้องถิ่นแบ่งการดำเนินเป็นโซนและใช้ข้อมูล 43 แฟ้มจาก HDC ในส่วนของการส่งเสริมสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัยดำเนินการดูแลตั้งแต่หญิงตั้งครรภ์ โรงเรียนพ่อแม่/สุขภาพช่องปาก/โภชนาการเมื่อเด็กเกิดมา จะดำเนินการดูแลเด็กตั้งแต่หลังคลอดในทุกด้านให้เด็กมีสุขภาพดีงานค่อนข้างหนักเนื่องจากเป็นจังหวัดใหญ่มีชุมชนเฝ้ามาก แรงงานต่างด้าวมาก สำหรับบนพื้นที่หางดง การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยฝ่ายเวชปฏิบัติได้มีการทำ MOU และบูรณาการดำเนินทุกด้านในคลินิก ANC/WCCในรพ./รพ.สตดูแลการฉีดวัคซีน/พัฒนาการ/โภชนาการและสุขภาพช่องปาก กระบวนการดำเนินการ 1)ประชุมชี้แจงการดำเนินงานกับภาคีเครือข่าย 2)ทำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ 3)พัฒนาศักยภาพอสม 4)ติดตามการดำเนินงานและคืนข้อมูลชุมชน ผลการดำเนินการ การตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กมีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 89.95 สูงดีสมส่วนเพศชายส่วนร่วมเฉลี่ย 109.32 เพศหญิง 108.05 เด็กทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและสอนปกรองแปรงฟันทาลูออไรด์วานิชและอุดฟัน ART นอกจากนั้นเยี่ยมบ้านหลังคลอดร่วมกับ อสม และตั้งชมรมเด็กหางดงพื้นที่เริ่มที่ขึ้นแรกดำเนินการตั้งแต่ปี 2555จนถึงปัจจุบัน

การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ตำบลหนองควาย ได้มีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กในทุกด้าน 1)การตรวจพัฒนาการเด็กโดยครู และผู้ปกครองตามช่วงวัยโดยใช้แบบ DSPMในรายที่พบปัญหาให้ครูกระตุ้นและประเมินซ้ำและส่งต่อสำหรับรายที่มีปัญหา 2)ดูแลเรื่องโภชนาการมีการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงประจำทุกเดือนเด็กมีรูปร่างสมส่วน ร้อยละ 78.79 มีภาวะอ้วนร้อยละ 4.04มีภาวะค่อนข้างผอมร้อยละ 5.05 3)กิจกรรมทันตสุขภาพ เจ้าหน้าที่จากรพ.สตให้บริการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนอกจากนั้นได้มีกิจกรรมเสริมประสบการณ์อื่นๆ เช่นกิจกรรมส่งเสริมสมาธิ ออกกำลังกาย กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมปลูกผัก ทัศนศึกษาออกสถานที่เป็นต้น

การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองตองพัฒนาอัตลักษณ์ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก “ไหว้สวย” การดำเนินการส่งเสริมสุขภาพดูแลด้านโภชนาการ/สุขภาพช่องปากเด็กอายุ 3 ปี ปรากฏจากฟันผุในน้ำนม ร้อยละ 84.37) ด้านพัฒนาการมีการตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็ก แบบพัฒนาการสมวัยร้อยละ 95.36) มีการดูแลและป้องกันโรคและเป็นศูนย์พัฒนาเด็กอ่อนหวานซึ่งการจัดกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้มีความครบถ้วนในทุกด้านทั้งในด้านสุขภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมส่งเสริมเด็กในสรุปการเยี่ยมเสริมพลังโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย_ปีงบประมาณ 2560 สำนักทันตสาธารณสุข

6 หลัก กิจกรรมทางการศึกษา ,กิจกรรมสร้างสรรค์,กิจกรรมทางแจ้ง,กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรม เสรีและกิจกรรมเสริมประสบการณ์)นอกจากนั้นมีโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ เช่น โครงการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง,โครงการการวิ่ง learning, โครงการเรียนรู้โลกกว้างโครงการหนูน้อยสู้อ้อมอกแม่,โครงการสำคัญต่างๆ โครงการ Cooking Day โครงการ Engling Camp เป็นต้นซึ่งการพัฒนาได้รับรางวัลต่างๆ เช่นรางวัลตรวจ ประเมินจากสมศ ผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีมาก ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายู่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปลอดภัย รางวัล POPULAR VOTE การจัดทำนิตรรศการทันตสุขภาพ รางวัลศูนย์ พัฒนาการเด็กอาหาร

ข้อเสนอแนะ

อำเภอหางดง ตำบลหนองควายและตำบลหนองตอง พัฒนาบุคลากรสาธารณสุขให้การดำเนินการ ส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยได้ดีมาก ควรสร้างแรงจูงใจให้ภาคีเครือข่ายและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดูแลเด็กปฐมวัยที่บ้าน และชุมชน โดยดูแลทั้งด้านเรื่องโภชนาการ พัฒนาการและสุขภาพช่องปากให้มี ประสิทธิภาพ เช่นการให้นมแม่ การให้อาหารตามวัย และการแปรงฟันให้เด็กที่บ้านให้สะอาด

5.การติดตามโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย “สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย
ในชุมชน” รพ.สต.นาแก อ.นาหว้า จ.หนองบัวลำภู
วันที่ 4 เมษายน 2560

1. ประเด็นทรัพยากร

1.1 ข้อมูล : พื้นที่ที่มีข้อมูลนำเสนอในภาพรวมทั้งด้านทันตสาธารณสุข โภชนาการ และพัฒนาการ แต่
ยังการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อให้เห็นว่าข้อมูลที่นำเสนอเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่

จากการนำเสนอข้อมูลพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รพ.สต.นาแก คือปัญหาด้านโภชนาการ มีเด็กเตี้ย
มากถึงร้อยละ 20 พัฒนาการสงสัยล่าช้า มากถึงร้อยละ 30 ในช่วงอายุ 9 เดือน ปัญหาเด็กฟันผุเริ่มพบที่อายุ
30 เดือน มากถึงร้อยละ 40

1.2 บุคลากร : มีสหวิชาชีพ ที่ปฏิบัติหน้าที่ใน รพ.สต. ที่ประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพ 1 คน
นักวิชาการสาธารณสุข 2 คน เจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุข 1 คน รับผิดชอบ 6 หมู่บ้าน มีประชากรที่
รับผิดชอบ 5,800 คน โดยมีการแบ่งความรับผิดชอบเป็น นักส่งเสริมสุขภาพประจำครอบครัว (นสค.) ที่แต่ละ
คนจะมีหมู่บ้านรับผิดชอบดูแลสุขภาพประชาชนในหมู่บ้านที่ตนเองรับผิดชอบในทุกเรื่อง ซึ่งทำให้เห็นภาพ
การบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพอย่างชัดเจน

1.3 งบประมาณ : ไม่มีการนำเสนอในเรื่องงบประมาณ ทั้งในด้านงบประมาณที่เพียงพอหรือไม่
เพียงพอ ทำให้เห็นว่างบประมาณไม่ใช่ข้อจำกัดในการดำเนินงาน

2. ผลลัพธ์การดำเนินงาน

2.1 ตัวชี้วัด : ยังไม่ได้มีการรายงานผลลัพธ์การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เช่น ตัวชี้วัดด้านทันตสุขภาพ
ตัวชี้วัดด้านโภชนาการ (สูงดีสมส่วน) ตัวชี้วัดด้านพัฒนาการ

2.2 รายงานข้อมูล : ยังไม่ได้มีการรายงานข้อมูลการดำเนินงาน

2.3 นวัตกรรม : ยังไม่มีนวัตกรรมการดำเนินงาน

3. เป้าหมายการดำเนินงานในแต่ละระดับ

3.1 ระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด : ยังไม่มีเป้าหมายการดำเนินงานในระดับตำบล ยังทำงานต่างๆเป็น
งานประจำตามนโยบายการดำเนินงานจากอำเภอและจังหวัด

4. กระบวนการ

4.1 แผนกิจกรรม : เมื่อเป้าหมายการดำเนินงานในระดับตำบลยังไม่ชัดเจน จึงยังไม่มีแผนงาน
กิจกรรมการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย และยังไม่เห็นภาพการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน
ที่อยู่ในพื้นที่

5. ความสำเร็จ (small success)

5.1 เรื่องเล่าความสำเร็จ : จากการที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข แต่ได้มี
การศึกษาด้วยตนเองในเรื่องพัฒนาการเด็ก และสามารถนำความรู้จากการศึกษาด้วยตนเอง มาใช้ในการ
ส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้สำเร็จ สามารถกระตุ้นให้ผู้ปกครองเด็กเห็นความสำคัญของการกระตุ้นพัฒนาการ
ตัวอย่างเรื่องเล่า ที่ค้นพบปัญหาเด็กมีพัฒนาการล่าช้า 2 ราย โดยค้นพบสาเหตุที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการล่าช้า

จึงทำให้สามารถแก้ปัญหาเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าได้สำเร็จ จนเด็ก 2 รายที่มีพัฒนาการล่าช้าได้รับการแก้ไขจนมีพัฒนาการปกติ

6. สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการลงพื้นที่ติดตามงาน

- การสะท้อนให้เห็นปัญหาจากการนำเสนอข้อมูลของพื้นที่ และการสะท้อนให้เห็นถึงที่มาที่ไปของการเปลี่ยนกราฟการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัยที่นำเอาขององค์การอนามัยโลกปี ค.ศ. 2006 มาใช้ ทำให้เห็นสภาพปัญหาที่แท้จริง และเป็นโอกาสที่ประเทศไทยต้องพัฒนาด้านการส่งเสริมการเจริญเติบโตของเด็กให้มากขึ้น เพื่อให้เด็กของไทยมีการเจริญเติบโตทัดเทียมกับประเทศอื่นๆ

- การสื่อสารที่จะให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดีที่สุดคือ ต้องเน้นในประเด็นที่ทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของเรื่องนั้นๆ โดยจะต้องมี key message ที่โดนใจ เข้าถึง เข้าใจง่าย เช่น ในเด็กปฐมวัยผู้ปกครองจะให้ความสำคัญกับความฉลาดของลูก ดังนั้นถ้าจะสื่อสารในเด็กจะต้องเน้น key message ที่เน้นความฉลาดของลูกเป็นหลัก

- เครื่องมือที่ผลิตและพัฒนา ควรมีการประเมินและติดตามการใช้งานอย่างต่อเนื่อง จากที่ลงมาพื้นที่จะพบว่ากลุ่มเป้าหมายไม่ได้ใช้เครื่องมือที่เราผลิตและพัฒนาเช่น สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก พบว่าคุณแม่และผู้เลี้ยงดูไม่ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องมือเลย

7. โอกาสในการพัฒนา

- เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะนำข้อมูลที่มีอยู่มาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในแต่ละด้าน จากนั้นจะนำข้อมูลมาสังเคราะห์ และหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่มีอยู่จริงในพื้นที่ โดยการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทุกภาคส่วนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

- ต้องดึงเอาทุกภาคส่วนที่มีอยู่ในชุมชน มาร่วมคิด ช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อให้เกิดความตระหนัก เห็นประโยชน์ และเห็นคุณค่าของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย ก็จะทำให้ทุกภาคส่วนร่วมใจกันแก้ปัญหาอย่างตั้งใจและปราศจากเงื่อนไข

- ให้ทุกภาคส่วนในชุมชน มาช่วยกันคิดถึงภาพฝันที่อยากให้เด็กปฐมวัยในตำบลนาแก เป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้มีเป้าหมายในการพัฒนาและส่งเสริมเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน

- ติดตามหาแนวทางปัญหาให้กับ อสม.ในพื้นที่ โดยการจัดประชุมให้ความรู้กับอสม. ในเรื่อง 3 ดี ได้แก่ พัฒนาการดี โภชนาการดี เพื่อให้อสม.มีความรู้ก่อนที่จะลงไปดูแลเด็กที่ตนเองรับผิดชอบ

- ต้องมีการคืนข้อมูลให้กับชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนรู้ว่าเกิดปัญหาด้านสุขภาพของเด็กปฐมวัยขึ้นในชุมชนของเรา

- พื้นที่ที่จะนำเอาข้อมูลเด็กในแต่ละหมู่บ้านทั้ง 4 กลุ่ม จำนวน 80 คน โดยให้อสม.ดูแลเด็กปฐมวัย ทำการดูแลเด็กปฐมวัย เป็นรายบ้านที่ตนเองรับผิดชอบ ทั้ง 4 เรื่อง ได้แก่ ทันทสุขภาพ โภชนาการ พัฒนาการ และกิจกรรมทางกาย

6. การติดตามโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย “สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ในชุมชน” จังหวัดพิษณุโลก

สำนักทันตสาธารณสุข และ CLUSTER สตรีและเด็กปฐมวัย ได้แก่สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติและ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ติดตามการดำเนินงานโครงการบูรณาการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยสูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยในชุมชน จ.พิษณุโลก ตำบลบ่อโพธิ์และตำบลนครไทยในวันที่ 20-21 เมษายน 2560

ตำบลบ่อโพธิ์ นำเสนอผลการดำเนินงาน ผู้ให้ข้อมูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น นายกอบต/ปลัดกอบต/กำนัน /ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานศูนย์พัฒนาเด็ก/เจ้าหน้าที่ด้านราชการ ได้แก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบระดับสสจ/ศูนย์อนามัย/สสอ/รพช/พสต/และภาคีเครือข่าย ประมาณ 40 คน โดยนายกอบตบ่อโพธิ์ ได้กล่าวต้อนรับ และปลัดกอบต. ได้นำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานทราบว่า การดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กได้มีการตรวจคัดกรองเด็กและถ้าสงสัยว่าเข้ามีการกระตุ้นและส่งต่อ ด้านโภชนาการมีการชั่งน้ำหนักจะพบเด็กอ้วนและเด็กผอมและส่วนใหญ่สมส่วนร้อยละ 77%ด้านสุขภาพช่องปากเด็กทุกคนได้รับการตรวจช่องปากและนำการแปรงฟันสถานการณ์ฟันผุ มีแนวโน้มลดลง

กระบวนการดำเนินงาน ชุมชนตำบลบ่อโพธิ์มีควรเข้มแข็ง, อบต. เข้าใจถึงปัญหาให้การสนับสนุนและทำการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ โดยมีการอบรมครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ปกครอง ในการดูแลสุขภาพเด็กทั้ง 3 ด้าน แต่ที่ผ่านมาที่พบศูนย์พัฒนาอยู่กับผู้สูงอายุ (ปู่ ย่า ตา ยาย) ที่ดูแลได้ไม่ดีเท่าที่ควร เช่น การรับประทานอาหารไม่ตามวัย การทานขนมกรบกรอบอาหารหวาน เด็กนอนดึก เป็นต้น ดังนั้น สสอ. แก้ไขปัญหาโดยใช้การจัดการสุขภาพระดับอำเภอ ร่วมกับภาคีเครือข่ายโดยดำเนินการเรื่องสุขภาพฟัน ก่อน “ปากเป็นประตูแห่งสุขภาพ” แล้วต่อเนื่องดำเนินการแก้ไขในด้านอื่นๆและได้เยี่ยมเสริมพลังในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเยี่ยมบ้านเด็กในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

- 1.การจัดทำข้อมูลสุขภาพเด็กใน 3 ด้าน รายบุคคล เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาล่วงหน้าได้รวดเร็ว
- 2.จัดทำแผนบูรณาการส่งเสริมสุขภาพให้ครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน
- 3.จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพเด็กอาจทำข้อตกลงร่วมกับชุมชนให้ชัดเจน
- 4.สภาพนโยบายในชุมชน

ตำบลนครไทย นำเสนอการดำเนินงานโดยครูผู้ดูแลเด็กและผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ ด้านสาธารณสุข ได้แก่ สสจ/สสอ/รพช (งานเวชปฏิบัติ,งานสุขภาพ,งานสุขภาพช่องปากพรพสต ส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยรองนายกเทศมนตรี/รองปลัดเทศบาล/นักวิชาการกองการศึกษาครูผู้ดูแลเด็กเล็ก/ผู้ปกครอง จำนวนประมาณ 30 คน ผลการดำเนินงานพบว่า ด้านพัฒนาการเด็กได้รับการตรวจคัดกรองร้อยละ 80 ถ้าสงสัยล่าช้าส่งต่อกระตุ้นและพยาบาลจิตเวชและตั้งคลินิกจิตเวชและสัญจรเพื่อดูแลเด็กที่สงสัยล่าช้าได้มากขึ้นด้านสุขภาพช่องปากเด็กได้รับการตรวจช่องปากและให้ทันตสุขภาพใน WBC และศูนย์พัฒนาเด็กในส่วนการพร้อมทันตกรรมได้แนะนำให้ผู้ปกครองไปรักษาโดยไปรักษาแต่ผู้ปกครองไม่ยอมมาตามนัด ด้านโภชนาการในแต่ละเทศบาลจะพบภาวะอ้วนมากกว่าผอม เนื่องจากเขตเมืองและการเลี้ยงดูอยู่กับผู้สูงอายุตามใจเด็กในเรื่องบการกิน

กระบวนการดำเนินผล ได้มีการอบรมและจัดกิจกรรมโครงการดูแลสุขภาพเด็กครอบคลุมทั้ง ๓ ด้านให้กับผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

- 1.แนะนำวงจรเฝ้าระวังดำเนินการให้ครบวงจร ตั้งแต่ค้นหาและแก้ไข
- 2.ควรมียุทธศาสตร์ในการที่จะดำเนินงานให้ครบตั้งแต่ กิน กอด เล่น นอน ฝ้าดูเป็นและควรกระตุ้นพัฒนาการ และสร้างวินัย
- 3.สร้างสิ่งแวดล้อมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ที่บ้าน วัด โรงเรียน
- 4.พัฒนาศักยภาพบุคลากรครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ปกครองให้มาตรวจพัฒนาการตามวัยซึ่งน้ำหนักวัดส่วนสูงที่มีเครื่องมือที่ได้มาตรฐานและการแปรงฟันให้สะอาดทั้งที่ศูนย์พัฒนาเด็กและที่บ้าน
- 5.ควรมีข้อมูลสุขภาพเด็กทั้ง 3 ด้านให้ชัดเจน

7. สรุปการติดตามการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย

รพ.สต. บ้านสี่แยกไผ่ยอน ตำบลพนมวงค์ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

เขตสุขภาพ ที่ 12 (จังหวัด) พัทลุง

วัตถุประสงค์ การติดตามเพื่อเรียนรู้การบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในชุมชน

ระดับ พื้นที่ รพ.สต.-ประเด็นสนใจ คือมีส่วนร่วมของบุคลากรสาธารณสุขใน รพ.สต.และภาคเครือข่ายในชุมชน โดยเฉพาะท้องถิ่น (อบต./เทศบาล)ผู้นำชุมชน

ระดับ รพช.-ประเด็นสนใจ คือการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของฝ่าย/งานที่เกี่ยวข้อง เช่น ทนตสาธารณสุข เวชปฏิบัติครอบครัว

ระดับ สสจ.-ประเด็นสนใจ คือ การสนับสนุน วิชาการ และการนิเทศติดตาม ให้กำลังใจ

ระดับเขต. -ประเด็นสนใจ คือการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ สู่ระดับล่าง การสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในระดับต่างๆ การสนับสนุน (วิชาการ ทรัพยากร กำลังใจ /นิเทศ)

-ใช้การพูดคุย- สังเกต (ถ่ายภาพเก็บเป็นข้อมูล)

-ผู้เกี่ยวข้อง (stakeholder)รพช. (ทันตเวชปฏิบัติครอบครัว) รพ.สต.ท้องถิ่นและสสจ./

ผู้ให้ข้อมูล	ตำแหน่ง
1.) คุณสุขขุม โอดหารสุขการ	ผอ.รพ.สต.บ้านสี่แยกไผ่ยอน
2) ผ.อ.กองการศึกษา อบต.พนมวงค์	
3) คุณปัทมา นักวิชาการสาธารณสุข	

การบูรณาการ	รายละเอียด
ทรัพยากร -ข้อมูล -บุคลากร (สหวิชาชีพ) -งบประมาณ	- มีศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก 2 แห่ง - อสม.ที่จาก -ชมรมผู้สูงอายุ,ข้าราชการ เกษียณ - ครู (ราชการเกษียณอายุ) -มีครูพี่เลี้ยงเด็ก 4 คน -รพสต.มีบุคลากร 11คน -งบประมาณได้จาก 1.จากอบต.พนมวงค์ งานสปสช. 2.กองทุนชุมชน
ผลลัพธ์ -ตัวชี้วัด รายงาน/ข้อมูล -นวัตกรรม(ถ้ามี)	1.เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย100% 2.เด็กมีการทาฟลูออไรด์ 75 % 3.เด็กปฐมวัยมีการติดตามพัฒนาการล่าช้า 36.99% 4.การรายงานข้อมูลจากงบประมาณพัฒนาการ 5.ชื่อนำนวัตกรรม เป็นรูปแบบของสื่อการสอนพ่อแม่ เพื่อ กิน วาด เล่น เล่า”

การบูรณาการ	รายละเอียด
ความสำเร็จ (small success) -เรื่องเล่า	การดำเนินการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในช่วงอายุ 2-4 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยกองการศึกษา อบต.พนมวงค์ ดังนี้ ๑)ทางส่งเสริมโภชนาการเด็กครบ 5 หมู่ 2)การฝึกเด็กแปรงฟันด้วยตนเองโดยอาศัยวิทยามารพสต บ้านสี่แยกไม้ยอนช่วยด้านองค์ความรู้เครื่องมือแบบตรวจสุขภาพฟันเด็กตรวจ 3.เรื่องการเล่นเพื่อฝึกให้เด็กได้มีการเคลื่อนไหวสมวัย เช่นกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และประสบการณ์ พร้อมทั้งเน้นคุณธรรมวินัยผ่านกิจกรรมต่างๆ โดยครูทำการออกแบบการสอน 4.กรส่งเสริมพัฒนาการเด็กใช้แบบประเมิน DSPM คัดกรองพัฒนาการเพื่อเฝ้าระวังส่งต่อเพื่อพบเด็กมีการพัฒนาการล่าช้า ร่วมกับเจ้าหน้าที่รพ.สต./และอสม. ดำเนินการร่วมกับรพสต.ในพื้นที่ และอสม.ในเชิงรุก

	<p>เชื่อมติดตามพัฒนาการ/โครงการ/และนันทนาการ เพื่อสุขภาพ</p> <p>-บรรลุปเป้าหมาย คือ 1.เด็กมีพัฒนาการสมวัย 2.เด็กมีภาวะสูงตีสมส่วน 3.เด็กมีสุขภาพช่องปาก ดีกว่าปีที่แล้ว</p>
--	---

การบูรณาการ	รายละเอียด
เป้าหมาย(ระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด)	ระดับตำบล-เด็กมีพัฒนาการสมวัย (มีการติดตามพัฒนาการล่าช้า) อำเภอและ – เด็กมีภาวะสูงตีสมส่วน จังหวัด -เด็กมีภาวะฟันไม่ผุ
<p>กระบวนการ</p> <p>-แผนกิจกรรม(รวมกันในแผน/แยกกันในแผน แต่รวมกันทำกิจกรรม)</p> <p>-ทำร่วมกับ/แยกกันทำอย่างไร</p> <p>-ใครมีส่วนร่วมในกิจกรรมบ้างอย่างไร</p>	<p>-แผนกิจกรรมของรพสต.เน้นการติดตามคัดกรอง ส่งเสริมพัฒนาการโภชนาการและทันตสุขภาพโดยอาศัยอสม.เป็นคนขับเคลื่อนบางครั้ง ต้องนำงานใน ออกเยี่ยม เด็กในชุมชนร่วมกับอสม โดยของอบต สปสข</p> <p>-การดำเนินของศูนย์เด็กเล็กกอบต.พนมวงค์จะเป็น กรรมการภายในศูนย์แต่ก็เชิญรพสต.ร่วมดำเนินการ สนับสนุนองค์ความรู้ เครื่องมือให้ครูพี่เลี้ยงเด็กนำไป ประเมินสุขภาพเด็กในด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.พัฒนาการ 2.ภาวะโภชนาการ 3.ทันตสุขภาพ <p>-แผนกิจกรรมที่ร่วมกับ อบต(ศูนย์เด็กเล็ก) และชุมชน ได้แก่การจัดรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่การจัด ประกวดของเล่นเด็กปฐมวัย ต้องอาศัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.เจ้าหน้าที่รพสต 2.อสม.หมู่บ้าน 3.เจ้าหน้าที่อบต. <p>ดำเนินการส่วนกัน</p>

การบูรณาการ	รายละเอียด
การเรียนรู้ (ที่น่าสนใจ เป็นตัวอย่างให้พื้นที่อื่นนำไปประยุกต์ต่อได้)	<ol style="list-style-type: none"> 1. รพสต.จัดนิทานวัดกรรมรูปแบบเครื่องมือการตรวจประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยและโภชนาการเพื่อถ่ายทอดให้ผู้ปกครองเน้นมุ่งไปใช้พัฒนาส่งเสริมลูกของเขา 2. เจ้าหน้าที่รพสต.จัดอบรมพัฒนาศักยภาพ ความรู้ เครื่องมือการตรวจพัฒนาการเด็ก โภชนาการและทันตสุขภาพได้แก่ อสมในพื้นที่ต่อเนื่อง 3. อสม.ในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งและชุมชนให้ความร่วมมือให้การส่งเสริมพัฒนาการ/สุขภาพเด็กปฐมวัยในชุมชน

ข้อมูลสถานการณ์

ข้อมูลสถานการณ์ เด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน (85%) ฟันไม่ผุ (50%) พัฒนาการสมวัย (85%)

อำเภอ/ตำบล	เด็ก 0-5 ปี (ปี๒) ปี ๕-๐ ปี๒ (คน)	เด็ก 0-5 ปี				เด็ก 3 ปี (ปี๒) ปี ๕-๐ ปี๒ (คน)	เด็ก 3 ปี		หมายเหตุ
		สูงดี สม ส่วน (คน)	ร้อ ย ล ะ (85)	พัฒนา กา ร สม ว ัย (คน)	ร้อ ย ล ะ (85)		ปราศจาก ฟ้ น ผุ (คน)	ร้อ ย ล ะ (50)	
อำเภอควนขนุน			471 (ปี60)		98%				
ตำบลพนมวงค์	73	191	55.46(ปี 60)	73	100%				

สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัย

ปี 60 สถานการณ์เด็กเรื่องพัฒนาการเด็กปฐมวัยในอำเภอควนขนุน พบว่า มีการพัฒนาการสมวัย ถึง 98 % และมีการติดตามกระตุ้นให้มีการพัฒนาการ (พบล่าช้า) ถึง 27% เมื่อเทียบกับปี 2559

สถานการณ์ โภชนาการเด็กปฐมวัย

ข้อมูลแนวโน้มการส่งเสริมด้านโภชนาการเด็กปฐมวัย ในปี 2559 ด้านทุนโภชนาการลดลงเด็กที่มีภาวะอ้วน , เตี้ยและผอมลดลง

รพ.สต.บ้านหัวขนุน ตำบลชะมวง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

Level	Items	stakeholder						รายละเอียด/คำอธิบาย
		ศอ.	สสจ.	รพช. (cup)	รพ. สต.	ท้อง ถิ่น	ชุมชน	
Input	○ คน		✓	✓	✓	✓	✓	สสจ.สนับสนุนวิชาการ รพช.สนับสนุนเครื่องมือท้องถิ่นชุมชนใช้ สม.
	○งบประมาณ			✓		✓	✓	-จากรพของ สปสช. -จากCUP -กองทุนในชุมชน
	○knowledge/know how					✓	✓	-ให้ความรู้กับอปท.ในศูนย์เด็กเล็ก -ร่วมกับอสม.ในชุมชนในการทำงาน
Process	○ ประชุม / อบรม		✓	✓		✓	✓	เข้าร่วมประชุมอบรม สสจจัด -อบรม อสม./ครูพี่เลี้ยงในอปท.
	○ บริการ							

	○ คัดกรอง/ ค้นหา กลุ่ม เสี่ยง					✓	✓	คัดกรองการพัฒนาการ/โภชนาการและ ทันตสุขภาพในชุมชน
	○ ส่งเสริม/ ป้องกัน						✓	-ติดตามส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย, พัฒนาการล่าช้า ร่วมกับอสม.ในชุมชน
	○ ฟันฟู						✓	-เยี่ยมติดตามเด็กพัฒนาการล่าช้า -กระตุ้น
	○ สื่อสาร/ ประชาสัมพันธ์/ รณรงค์			✓	✓	✓	✓	-จัดร่วมกับสสจ./รพช./ท้องถิ่นในชุมชน -อาศัย อสม.ช่วยประชาสัมพันธ์
	○ มาตรการ/ นโยบาย				✓			ดำเนินการเฉพาะในพื้นที่รับผิดชอบ
Output	เป้าหมายร่วม (ผลลัพธ์)	✓	✓	✓	✓		✓	ตัวชี้วัด เด็กปฐมวัย ร่วมกับ -เด็กมีพัฒนาการสมวัย -เด็กมีสูงสมส่วน -ฟันไม่ผุ
	ผล ลัพธ์ (ความสำเร็จ- ปัจจุบัน)		✓	✓	✓		✓	ดำเนินการร่วมกับให้บรรลุตัวชี้วัดผลผลิต คือเด็กในชุมชนมีพัฒนาสมวัย

Level	Items	stakeholder						รายละเอียด/คำอธิบาย
		ศอ.	สสจ.	รพช. (cup)	รพ. สต.	ท้องถิ่น	ชุมชน	
Input	○ คน		✓	✓	✓			-สสจสนับสนุนวิชาการ -รพชสนับสนุนเครื่องมือ -ชุมชนโดยอสม.
	○ งบประมาณ			✓		✓		-ท้องถิ่นโดยงบ สปสช. -ชุมชนโดยงบกองทุนชุมชน -จากCup
	○ knowledge/know how					✓		จัดทำนวัตกรรมสื่อสารให้กับชุมชน (อสม) และอปท.
Process	ประชุม/อบรม		✓	✓	✓	✓		-อบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่อนามัย และอสม.ในชุมชน
	○ บริการ							
	○ คัดกรอง/ ค้นหา/กลุ่มเสี่ยง				✓	✓		ร่วมตรวจคัดกรองกับอสม.และครูพี่เลี้ยง เด็กในอปท
	○ ส่งเสริม ป้องกัน		✓	✓	✓	✓		ประสานงานร่วมทำงานกับสสจ/รพช/ อปท/และชุมชน
	○ พี่นุ			✓	✓	✓		ดำเนินการ-ติดต่อ-สั่งบ้าง
	○ สื่อสาร/ ประชาสัมพันธ์/ รณรงค์			✓	✓	✓		สั่งการปรพร้อมทั้งอปท.สสจ./รพช./เน้น เชิงรุก อสม.ช่วย
	○ มาตรการ/ นโยบาย				✓	✓		รพสต./อปทใช้นโยบายการมีส่วนร่วมของ ชุมชนโดยอาศัยอสม.เป็นแกน
Output	เป้าหมายร่วม (ผลลัพธ์)	✓	✓	✓	✓	✓		ตามตัวชี้วัด เด็กปฐมวัย -เด็กมีพัฒนาการสมวัย 85% -เด็กสูงตีสมส่วน -เด็กฟันไม่ผุ 3 ปี
	ผลสัมฤทธิ์ (ความสำเร็จ- ปัจจุบัน)	✓	✓	✓	✓			เด็กมีพัฒนาการสมวัยกำหนดเป้าหมาย -เด็กมีฟันไม่ผุ

**8. การติดตาม การดำเนินงานบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย
รพ.สต. บ้านคำบง เทศบาลตำบลน้ำพอง และรพ.สต.นาศรี เทศบาลตำบลสะอาด อำเภอ น้ำพอง
จังหวัดขอนแก่น**

เขตสุขภาพ ที่ 7 (จังหวัด) ขอนแก่น

ชี้แจง – เป็นการติดตาม เพื่อเรียนรู้การบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในชุมชน

ระดับพื้นที่ รพ.สต.-ประเด็นสนใจ คือมีส่วนร่วมของบุคลากรสาธารณสุขใน รพ.สต.และภาคเครือข่าย
ในชุมชน โดยเฉพาะท้องถิ่น (อบต./เทศบาล)ผู้นำชุมชน

ระดับรพช.-ประเด็นสนใจ คือการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วน
ร่วมของฝ่าย/งานที่เกี่ยวข้อง เช่น ทันตสาธารณสุข เวชปฏิบัติครอบครัว

ระดับสสจ.-ประเด็นสนใจ คือ การสนับสนุน วิชาการ และการนิเทศติดตาม ให้กำลังใจ

ระดับเขต. -ประเด็นสนใจ คือการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ สู่ระดับล่าง การสร้างการมีส่วนร่วมในการ
กำหนดเป้าหมายร่วมกันในระดับต่างๆ การสนับสนุน (วิชาการ ทรัพยากร กำลังใจ /นิเทศ)

-ใช้การพูดคุย- สังเกต (ถ่ายภาพเก็บเป็นข้อมูล)

-ผู้เกี่ยวข้อง (stakeholder)รพช. (ทันตเวชปฏิบัติครอบครัว)รพ.สต.ท้องถิ่นและสสจ./คอ

ผู้ให้ข้อมูล	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่เวชกรรม(กลุ่มงานเวชกรรมครอบครัว) เจ้าหน้าที่รพ.สต.นาศรี ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกสูง หัวหน้างานทันตกรรม รพ.น้ำพอง	รพ.น้ำพอง

การบูรณาการ	รายละเอียด
ทรัพยากร -ข้อมูล -บุคลากร(สหวิชาชีพ) -งบประมาณ	ข้อมูลสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยของตำบล สะอาดพบว่า มีเด็กมีพัฒนาการล่าช้า 1 คน 2.บุคลากร 2.1)บุคลากรรพ.น้ำพอง มีพยาบาลวิชาชีพงาน สาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุขและ นักจิตวิทยา 2.2)บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กมีครูผู้ดูแลเด็ก 2.3)รพ.สต.มีพยาบาลวิชาชีพเจ้าพนักงานทันตกรรม 3.งบประมาณ -งบประมาณเจ้าหน้าที่กองทุนสสช.

	-งบประมาณจากกองทุนตำบล
ผลลัพธ์ -ตัวชี้วัด -รายงาน/ข้อมูล -นวัตกรรม (ถ้ามี)	ตัวชี้วัด 1.เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย 85% 2.เด็กปฐมวัยมีสูงดีสมส่วน 50% 3.เด็กปฐมวัยมีฟันไม่ผุ -สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยของตำบลสะอาดพบว่า มีเด็กมีพัฒนาการล่าช้า 1 คน -เสี่ยงต่อการพัฒนาการคือ น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ 15 คน

การบูรณาการ	รายละเอียด
ความสำเร็จ (Small success) -เรื่องเล่า	<p>1)รพ.สตดำเนินติดตามเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า 100%</p> <p>2.หลังจากที่ Cup ได้เข้าร่วมประชุม รับนโยบายการบูรณาการเรื่องพัฒนาการเด็ก ทันตสุขภาพสูงดีสมส่วนไปดำเนินการขับเคลื่อนในพื้นที่ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขทาง Cup ดีได้ดำเนินการดังนี้</p> <p>2.1)จัดทีมงานขับเคลื่อนประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> -ครู จาก ศูนย์พัฒนาเด็กในพื้นที่ -อปท -สสอ./สสจ.ในพื้นที่ รพ.สต.ในพื้นที่ <p>2.2)ศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ เรื่องพัฒนาการเด็ก ,โภชนาการและฟัน เพื่อสรุปสถานการณ์แลกเปลี่ยนให้กับ Stake holder</p> <p>2.3)ทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานเด็กปฐมวัยในพื้นที่ อาจทำให้รูปแบบการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพบรรลุความสำเร็จในพื้นที่</p>

ประเด็นการติดตาม

การบูรณาการ	รายละเอียด
เป้าหมาย(ระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด)	-เด็กปฐมวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้านพัฒนาการสมวัย เติบโตสมวัย โภชนาการดีฟันไม่ผุ
กระบวนการ -แผนกิจกรรม (รวมกันในแผน/แยกกันในแผน แต่รวมกันทำกิจกรรม) - ทำร่วมกัน/แยกกันทำ อย่างไร -ใครมีส่วนร่วมในกิจกรรมบ้างอย่างไร	-CUP.ได้วางแผนดำเนินงานร่วมกับ Stake holder เพื่อกำหนดแนวทางร่วมกันโดยใช้บุคลากรสาขาวิชาชีพจากเครือข่าย ได้แก่ กอ.ปท. ศพต. สสจ. รพสต.และรพ.น้ำพอง

การบูรณาการ	รายละเอียด
การเรียนรู้ (ที่น่าสนใจเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างให้พื้นที่อื่นที่นำไปประยุกต์ต่อได้)	ทีม CUP มีการประสานผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง Stakeholder ส่วนดำเนินงานขับเคลื่อน บูรณาการเด็กปฐมวัย โดยนำข้อมูลแต่ละส่วนมาวิเคราะห์. และคืนข้อมูลการดำเนินงานให้ Stakeholder ทราบ เป็นการกระตุ้นให้มาช่วยดำเนินงานต่อไป

9. รายงานการติดตาม การดำเนินงานบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยสูงสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย

รพ.สต.เขาพระบาท อ.เข็รใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

รพ.สต.บ่อลื้อ อ.เข็รใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

สรุป เราอยากเห็นเด็กตำบลเขาพระบาทเป็นอย่างไร เริ่มจากขยับแนวความคิด เดินตามแนวความคิด ทุกคนมีบทบาทอะไร ทำตามบทบาทอย่างชัดเจน ใช้พื้นที่ตำบล ที่ทำเรื่องตำบลจัดการสุขภาพ

เรามองเด็กเป็นองค์รวม มองทั้ง 3 ด้าน ไม่ได้มองแค่เรื่องเดียว การดำเนินงานปีที่ผ่านมา จึงเป็นที่น่าพอใจ ร้อยละ หญิงตั้งครรภ์ได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีน ร้อยละ 100 และหญิงหลังคลอดได้รับการติดตามเยี่ยม ร้อยละ 100 ตัวชี้วัดเด็กสูงดี สมส่วน พัฒนาการสมวัย เด็ก0-5ปี ได้รับการตรวจพัฒนาการและ ส่งสัยพัฒนาล่าช้า ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ ร้อยละ 100 เด็ก 2 ปีได้รับวัคซีนเข็มที่ 3 ใช้สมออีกเสบ ร้อยละ 100 ตัวชี้วัดเด็กปฐมวัยฟันไม่ผุ เด็กปฐมวัยที่ ศพด.ได้รับการเคลือบฟลูออไรด์ ร้อยละ 100 ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ได้รับความรู้การดูแลสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 100 เด็ก 3 ปี ฟันผุ ร้อยละ 35 เด็ก 3 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 92.85

พื้นที่ดำเนินงานเป็นภาคีเครือข่าย ใช้กฎบัตร OTTAWA ในการดำเนินงาน อำเภอเข็รใหญ่ เป็นอำเภอสุขภาพดี ตำบลจัดการสุขภาพดี และหมู่บ้านสุขภาพดี ใช้คนต้นแบบคนสุขภาพดีในครัวเรือนสุขภาพดีเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน ใช้ 6 ยุทธวิธี ในการขับเคลื่อน

1. สร้างกลไกสภาตำบล
2. สร้างกลไกสภาชุมชน
3. ทุกบ้านมีส่วนร่วม
4. ทุกคนพึ่งตนเอง
5. คนต้นแบบครัวเรือน ต้นแบบสอนแนะ
6. สร้างให้ทุกคนเป็นหมอ

เครื่องมือที่ใช้พัฒนา

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 กินตามวิถีพื้นบ้าน
2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 ครอบครัวยั่งยืน
3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 สำนึกดี มีคุณธรรม จริยธรรม
4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 สังคมสงบ รักบ้านเกิด
5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 มีอาชีพที่มั่นคง
6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 สุขภาพดี มีคุณภาพชีวิตดี

7. ยุทธศาสตร์ที่ 7 สุจริตชนที่ยั่งยืน ปรัชญาสูงสุด สร้างคนดีให้สังคม

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

- เกิดแหล่งอาหารในพื้นที่
- รู้จักตนเอง รู้จักครอบครัว รู้จักชุมชน
- ประชาชนเกิดการพึ่งพาตนเอง
- ลูกขึ้นมาจัดการตนเอง
- มองเห็นคุณค่าภูมิปัญญา
- มีสติ รู้ตัว รู้ตน อยู่แบบพื่อเพียง
- ลดอัตราการเกิดโรคความดันโลหิตสูงอย่างต่อเนื่อง

ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ สร้างคน สร้างจิตอาสา สร้างกระบวนการ สร้างคลังอาหาร

การเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนา มีปัจจัยแห่งความสำเร็จดังนี้

1. กลไกสภาผู้นำ
2. ทุกคนมีส่วนร่วม
3. เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เรียนรู้
4. มีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน
5. เสริมพลัง
6. ไม่ทอดทิ้ง เพราะมีพี่เลี้ยงทุกระดับ
7. เข้าใจกระบวนการว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร เกิดอะไร

ผู้นำพื้นที่ สสอ. เห็นด้วย มีนโยบายชัดเจนในการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย เพราะสิ่ง

สำคัญสุด คือการเลี้ยงดูเด็กส่งผลต่อสมองจึงฝากประเด็นนี้ให้ ศพด. กับ ท้องถิ่น ในการสานต่อ

รพ.สต.บ่อลือ ตั้งเป้าหมาย เด็กปฐมวัย สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ร้อยละ 50 ภายใน 3 ปี

ปัญหา อุปสรรค

1. ยังไม่ครอบคลุมกิจกรรมการดำเนินงาน
 - พัฒนาการสมวัย
 - ภาวะโภชนาการ
 - สุขภาพช่องปาก

เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ได้รับการตรวจพัฒนาการ ร้อยละ 69.27

2. เด็กพัฒนาการล่าช้า ยังอยู่ในช่วงกระตุ้นก่อนส่งต่อ
3. เด็กอายุ 3 ปี ฟันผุเกินเป้าหมายที่กำหนด (ในเป้าคือ เด็ก3ปีฟันผุไม่เกิน ร้อยละ 50) รพ.สต.บ้านเนินธัมมัง มีฟันผุ ร้อยละ 100